

Yamarin Cross 49 Bow Rider

Användarhandbok

FÖRORD

Tack för att du valde en Yamarin Cross!

Användarhandboken beskriver egenskaperna hos din nya båt och hjälper dig att hantera och vårda båten. Den är utarbetad för att vara till din hjälp så att du lär dig hantera båten säkert och undviker eventuella problem. Kontrollera att du har fått instruktionsböcker för all utrustning som är installerad i båten tillsammans med båtleveransen. Komplettera handboken med informationen om och instruktionsböckerna för senare inköpt utrustning. Det finns utrymme för egna anteckningar i slutet av handboken. Läs igenom handboken noggrant och lär dig känna båtens detaljer innan du kastar loss.

Om detta är din första båt eller om du har bytt till en ny båttyp ska du se till att du har tillräcklig känsla för och erfarenhet av båtens användning och hantering innan du tar emot befälet över båten. Detta är mycket viktigt för din egen komfort och säkerhet. Båtens försäljare och båtklubbarna ger gärna information om de lokala båtskolorna eller rekommenderar kompetenta lärare.

Användarhandboken är ingen detaljerad service- eller felsökningsguide. Kontakta båtens återförsäljare vid problem. Anlita alltid kompetenta personer som är utbildade för service, reparationer och ändringsarbeten. Sådana ändringar som kan påverka båtens säkerhetsegenskaper ska bedömas, utföras och dokumenteras av kompetenta fackmän. Båtens tillverkare ansvarar inte för sådana ändringar som tillverkaren inte har godkänt.

Se till att båten alltid är i gott skick och tänk på att den kräver underhåll och service. Vilken båt som helst – oberoende av hur robust den är – kan få omfattande skador om den används på felaktigt sätt. Anpassa alltid båtens fart och kurs till de rådande väderförhållandena.

Vi önskar dig trevliga och avkopplande stunder till sjöss med din Yamarin!

Inhan Tehtaat Oy Ab
Hahdenniementie 2
21120 Raisio
Finland

www.yamarin.com

Förvara denna handbok på säkert ställe och ge den till nästa ägare om du säljer båten.

Innehållsförteckning

1 Allmänt	7
1.1 Försäkran om överensstämmelse	8
2 Definitioner	10
3 Garanti	11
4 Innan båten tas i bruk	12
4.1 Registrering	12
4.2 Försäkringar	12
4.3 Utbildning	12
5 Båtens egenskaper och användning	13
5.1 Allmänt	13
5.2 Grundläggande fakta om båten	13
5.3 Högsta rekommenderade antal personer	15
5.4 Belastning	17
5.5 Motor och propeller	17
5.6 Förhindrande av vatteninträngning och stabilitet	17
5.6.1 Skrov- och däcksgenomföringar samt avstängningsventiler	17
5.6.2 Stabilitet och flytbarhet	19
5.7 Förebyggande av brand och explosionsrisk	19
5.7.1 Tankning	19
5.7.2 Brandskydd	20
5.8 Huvudströmbrytare och säkringar	21
5.9 Användning	22
5.9.1 Manöverreglage	22
5.9.2 Nödstopp	22
5.9.3 Växlar och gas	23
5.9.4 Justering av motorns riggvinkel	23
5.9.5 Start av motorn	24
5.9.6 Körning	24
5.9.7 Till och från bryggan	25
5.9.8 Användning av kapell (tillvalsutrustning)	26
5.9.9 Dörrarna mellan vindruta och styrepulpet	26
5.10 Rätt användning – övriga rekommendationer och anvisningar	27
5.10.1 Man överbord	27
5.10.2 Säkring av lös utrustning	27
5.10.3 Hänsyn till miljön	27
5.10.4 Ankring och förtöjning	28
5.10.5 Bogsering	29
5.10.6 Transport på trailer	29
5.10.7 Sliptagning	31

6 Underhåll av båt och utrustning	32
6.1 Tvätt och vaxning av båten	32
6.2 Skötselanvisningar för sittdynorna	34
6.3 Skötselanvisningar för kapell (tillvalsutrustning)	34
6.4 Skötselanvisningar för vindrutan	34
6.5 Skötselanvisningar för syrafasta delar	35
6.6 Skötselanvisningar för fjärreglaget	35
6.7 Skötselanvisningar för styrsystemet	35
6.8 Skötselanvisningar för elkomponenterna	35
6.9 Små ytreparationer	36
7 Vinterförvaring av båten	37
7.1 Åtgärder före vinterförvaring	37
7.2 Åtgärder på våren före sjösättning	38
8 Layout	39
8.1 Allmän layout	39
8.2 Bränslesystem	40
8.3 Styrsystem	40
8.4 Elsystem	40
8.5 Kopplingsschema	41

INNAN DU KASTAR LOSS

Läs igenom denna användarhandbok.

Kom ihåg att kontrollera åtminstone följande innan du beger dig ut på sjön:

- **Väder och väderprognos**
Ta hänsyn till vind, sjögång och sikt. Är båtens kategori, storlek och utrustning lämplig och har skepparen och besättningen tillräckliga färdigheter för de vatten dit ni är på väg? Vid hård vind och hög sjögång ska luckor och dörrar hållas stängda så att vatten inte kan tränga in.
- **Belastning och stabilitet**
Överbelasta inte båten och fördela lasten rätt. Placera tunga föremål i stuvutrymmet under akterbänken. Tänk också på att båtens stabilitet försämras om man står i båten.
- **Passagerare**
Se till att det finns flytplagg eller flytvästar till alla som är ombord. Kom före avfärden överens om respektive persons uppgifter under färden.
- **Bränsle och bränslesystem**
Kontrollera att det finns tillräckligt med bränsle; också 20 procent i reserv för t.ex. dåligt väder.
- **Motor och manöverreglage**
Kontrollera att styrningen och fjärreglaget fungerar och är i gott skick. Utför de kontroller som anges i motorns instruktionsbok.
- **Båtens sjöduglighet**
Kontrollera båtens sjöduglighet även i övrigt: att inga bränsle- eller vattenläckage förekommer, att säkerhetsutrustning finns ombord etc. Kontrollera att inget slagvatten finns.
- **Säkring av föremål**
Se till att alla lösa föremål är placerade så att de hålls på plats vid kraftig sjögång och hård vind. Se till att sittdynorna är fastknäppta så att de inte kan flyga iväg.
- **Sjökort**
Om du inte följer en välkänd rutt ska du se till att du har sjökort med dig för ett tillräckligt stort område! Om båten är utrustad med kartplotter ska du lära dig använda den innan du beger dig ut på sjön. Se till att du har senaste upplagan av sjökorten.
- **Avfärdsmanövrer**
Kom överens med besättningen om vem som lösgör respektive förtöjningstamp etc. Se till att det inte finns någon risk för att förtöjningstampar och ankarlinor hamnar i propellern vid avfärd eller ankomst.
- **Obligatorisk utrustning**
Kraven på obligatorisk utrustning varierar från land till land, men följande utrustning i gott skick är viktig:
 - 1) Godkänd räddningsväst, flytplagg eller räddningsdräkt för alla som är ombord. Flytplaggets storlek och bärförmåga ska motsvara personens storlek och vikt.
 - 2) Tömningsredskap
 - 3) Åror eller paddel och ett ankare med lina

- 4) Godkänd brandsläckare i minst klass 8A68B. Besikta brandsläckaren årligen. (Båten är standardutrustad med brandsläckare. Obs! Eftersom brandsläckaren installeras när båten tillverkas kan kontrollstämpeln, som gäller i ett år, löpa ut inom en kort tid efter att båten har tagits i bruk. Enligt lagstiftning är den som använder en båt ansvarig för att gällande kontrollstämpel finns på brandsläckaren).

Tilläggsanvisningar för motorn finns i motorns instruktionsbok.

1 Allmänt

Användarhandboken hjälper dig att lära känna din båts egenskaper, skötsel och service. Den utrustning som är installerad i båten har egna bifogade instruktionsböcker och på flera ställen i handboken hänvisas till dem. Du kan komplettera handboken med instruktionsböckerna för den utrustning du köper senare. Det finns utrymme för egna anteckningar i slutet av handboken.

Båten har en löpande serienummer, CIN-kod (Craft Identification Number). CIN-koden finns på båtens akterspegel på styrbords sida under badplattformen. Vi rekommenderar att du antecknar CIN-koden i försäkran om överensstämmelse i denna bok. Ange CIN-koden och båttypen vid kontakter med återförsäljaren för att vara säker på att få rätta reservdelar.

Väsentliga säkerhetskrav	Standarder	Andranormgivande dokument/metoder	Teknisk dokumentation	Specificera (*obligatoriska standarder)
Allmänna krav (2)	☒			EN ISO 8666:2002 *
Bådens ID nummer (CIN) (2.1)	☒			EN ISO 10087:2006 *
Tillverkarskylt (2.2)	☐	☒	☐	RCD annex I, 2.2
Skydd mot att falla överbord och åter ta sig ombord (2.3)	☒	☐	☐	EN ISO 15085:2003/DAM 2.3.2.
Synfält från huvudsaklig styrplats (2.4)	☒	☐	☐	EN ISO 11591:2011
Ägarens instruktionsbok (2.5)	☒	☐	☐	EN ISO 10240:2004
Integritet, skrovstyrka och övriga konstruktionskrav (3)				
Skrovstyrka (3.1)	☒	☐	☐	EN ISO 12215-5:2008, EN ISO 12215-6:2008
Stabilitet och fribord (3.2)	☒	☐	☐	EN ISO 12217-1:2015
Flytkraft och flytbarhet (3.3)	☒	☐	☐	EN ISO 12217-1:2015
Öppningar i skrov, däck och överbyggnad (3.4)	☒	☐	☐	EN ISO 9093-1:1997
Inträngande vatten (3.5)	☒	☐	☐	EN ISO 15083:2003
Tillverkarens rekommenderade maximala last (3.6)	☒	☐	☐	EN ISO 14946:2001/AC 2005
Stuvningsutrymme för livflottar (3.7)	☐	☐	☐	
Utrymning (3.8)	☐	☐	☐	
Ankring, förtöjning och bogsering (3.9)	☒	☐	☐	EN ISO 15084:2003
Manöveregenskaper (4)	☒	☐	☐	EN ISO 11592:2001, EN ISO 8665:2006
Motor och motorrum (5.1)				
Inombordsmotor (5.1.1)	☐	☐	☐	
Ventilation (5.1.2)	☐	☐	☐	
Friliggande delar (5.1.3)	☐	☐	☐	
Utombordsmotor (5.1.4)	☐	☐	☐	
Bränslesystem (5.2)				
Allmänt – bränslesystem (5.2.1)	☒	☐	☐	EN ISO 11105:1997
Bränsletankar (5.2.2)	☐	☐	☐	
Elektriska system (5.4)	☒	☐	☐	EN ISO 10133:2012, EN ISO 8846:1993/A1:2000
Styrssystem (5.4)				
Allmänt – styrssystem (5.4.1)	☒	☐	☐	EN ISO 28848 + A1:2000
Nödutrustning (5.4.2)	☐	☐	☐	
Gasanläggningar (5.5)	☐	☐	☐	
Brandskydd (5.6)				
Allmänt – brandskydd (5.6.1)	☒	☐	☐	EN ISO 9094:2015
Brandskyddsutrustning (5.6.2)	☒	☐	☐	EN ISO 9094-1:2015
Navigationsljus (5.7)	☐	☒	☐	1972 COLREG
Förebyggande av utsläpp (5.8)	☐	☐	☐	
Bilaga I.B - Avgasutsläpp	Se försäkran om överensstämmelse från motortillverkaren			
Bilaga I.C - Buller¹	☐	☐	☐	
Bullerkrav (I.C.1)	☐	☐	☐	
Ägarens instruktionsbok (I.C.2)	☐	☐	☐	

¹ Endast för båtar med inombordsmotorer eller inudrev utan integrerat avgassystem.

2 Definitioner

Varningar och anmärkningar i denna handbok är definierade på följande sätt:

<i>FARA!</i>	Betyder att det finns ett allvarligt faromoment, som med stor sannolikhet leder till död eller permanent handikapp, om inte lämpliga säkerhetsåtgärder vidtas.
<i>VARNING!</i>	Betyder att det finns ett faromoment, som kan leda till kroppsskada eller död, om inte lämpliga säkerhetsåtgärder vidtas.
<i>OBS!</i>	Markerar en påminnelse om säkert tillvägagångssätt och fäster uppmärksamhet vid farliga tillvägagångssätt, som kan leda till kroppsskada, skador på båten eller dess delar eller orsaka skador på miljön.

I handboken används enheter enligt SI-systemet. I vissa fall har andra enheter angetts inom parentes. Ett undantag utgör vindhastigheten som anges i beaufort i fritidsbåtsdirektivet.

3 Garanti

För båten och dess utrustning gäller 2 års garanti från det datum då båten tas i bruk. Kontakta återförsäljaren i eventuella garantiärenden. Kom ihåg att ange CIN-koden. Ta digitalbild av det som du vill reklamera, det ger en snabbare behandling av garantiärenden.

4 Innan båten tas i bruk

4.1 Registrering

Bestämmelserna för registrering varierar från land till land. Kontrollera vad som gäller för din båt. Det kan även finnas bestämmelser till exempel om båtförarens ålder.

4.2 Försäkringar

En båtförsäkring kan täcka olyckor som sker på sjön, vid transport eller dockning. Se särskilt till att försäkringsansvaret gäller vid upptagning av båten. En försäkring kan också ha en indirekt påverkan på säkerheten, eftersom du framförallt kan koncentrera dig på att rädda människor när ett allvarligt haveri inträffar till sjöss. Försäkringsbolagen ger närmare information om olika försäkringsalternativ. Se särskilt till att försäkringsansvaret inkluderar upptagning och transport av båten!

4.3 Utbildning

Det finns gott om litteratur som berör båtar och sjömanskap.

Navigationsskurser ordnas av båtorganisationer och t.ex. studiecirklar.

Uppgifter om båtkurser lämnas av **båtorganisationerna**.

Kurserna ger goda grundläggande färdigheter, men säkerhet i båtens hantering, navigering, förtöjning och ankring får du först genom praktisk övning under lång tid.

5 Båtens egenskaper och användning

5.1 Allmänt

Syftet med användarhandboken är inte att vara en fullständig service- eller reparationshandbok, utan att vägleda användaren i korrekt användning av båten.

I handboken kan det finnas bilder och illustrationer som hänvisar till extrautrustning eller landspecifika utrustning.

5.2 Grundläggande fakta om båten

Fritidsbåtar kan konstrueras enligt fyra båtkategorier (A, B, C och D) i fritidsbåtdirektivet 2013/53/EU. Båten är konstruerad enligt båtkategori C som innebär följande:

Båten är konstruerad för användning i förhållanden då vindstyrkan kan uppgå till 6 beaufort (ca 14 m/s) med motsvarande sjögång (innebär en signifikant våghöjd på upp till 2 meter). Sådana här förhållanden kan råda på öppna insjöar, i flodmynningar och i kustvatten vid måttliga väderleksförhållanden.

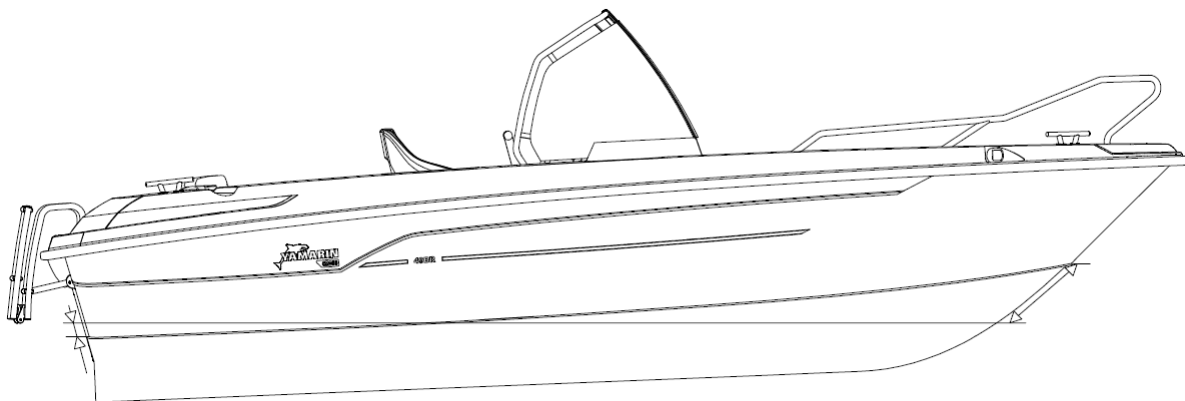
Med den signifikanta våghöjden avses den genomsnittliga höjden på den högsta tredjedelen av vågorna, vilket i stort sett svarar mot den höjd en observatör uppskattar. Enstaka vågor kan vara dubbelt så höga. Om den signifikanta våghöjden är 2,0 meter så är medelhöjden på alla vågor cirka 1,2 meter.

Rekommenderad maximal belastning: *Se den tekniska specifikationen*
Se också avsnittet 5.4 "Belastning".

Huvudmått och kapaciteter: *Se den tekniska specifikationen*
Båtens längd, bredd, djup, totalvikt osv. samt tankkapaciteterna anges i den tekniska specifikationen.

Tillverkarens skylt:
Tillverkarens skylt är fäst invid båtens fjärreglage och innehåller en del av informationen ovan. Kompletterande information finns i de relevanta avsnitten i denna handbok.

Modell	YAMARIN Cross 49 BR
Båtkategori	C
Totallängd (exklusive badstege)	4,86 m
Bredd	1,96 m
Vikt utan motor, vätskor och utrustning	Ca 490 kg
Vikt vid trailertransport med största motorn	Ca 687 kg Omfattar båt (ca 490 kg) och motor Yamaha F60 (117 kg) samt uppskattad vikt på vätskor och utrustning (80 kg). OBS! Det är alltså inte den maximala vikten på bränsle, batteri och utrustning.
Vikt vid trailertransport med största motorn enligt standarden	Ca 732 kg Omfattar båt (ca 490 kg) och motor 60 hk (162 kg) samt uppskattad vikt på bränsle, batteri och utrustning (80 kg). OBS! Det är alltså inte den maximala vikten på bränsle, batteri och utrustning.
Max last/max antal personer	490 kg 6 personer (450 kg)
I den maximala lasten ingår	450 kg/6 personer (à 75 kg) + bränsle 40 kg = 490 kg
Max last på CE-skylden	460 kg Innehåller 6 pers. x 75 kg = 450 kg
Båtens massa med full last	1 186 kg Omfattar båt 490 kg + motor 162 kg + batteri 20 kg + bränsle 40 kg + basutrustning 24 kg + personer 450 kg
Max motoreffekt	45 kW/ 60 hk
Maximal rekommenderad motorvikt	160 kg
Bränsletankens volym	2x 25 liter (tillvalsutrustning)
Max djupgående vid full last, motorn upplyft	Cirka 40 cm
Max höjd över vattenytan med lätt last	Cirka 140 cm
Tillverkningsmaterial	Däck: Armerad plast Skrov: 5083 aluminium
Färgkod: - däck	RAL 7046
Fjärreglagekablar	11 fot/3,3 m
Styrkablar	12 fot/3,6 m
Topp hastighet vid båttest	Ca 31 knop

Vattenlinje:

- akterkanten 150 mm från slaget uppåt
- fören 360 mm från slaget nedåt längs fören

OBS!

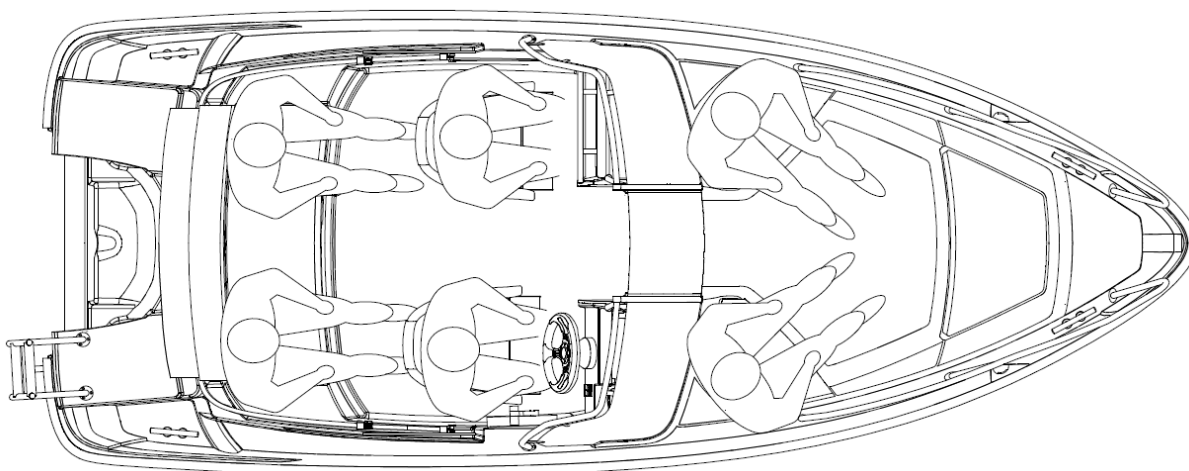
Måtten anger övre gränsen för antifouling-färgen och inte båtens faktiska vattenlinje.

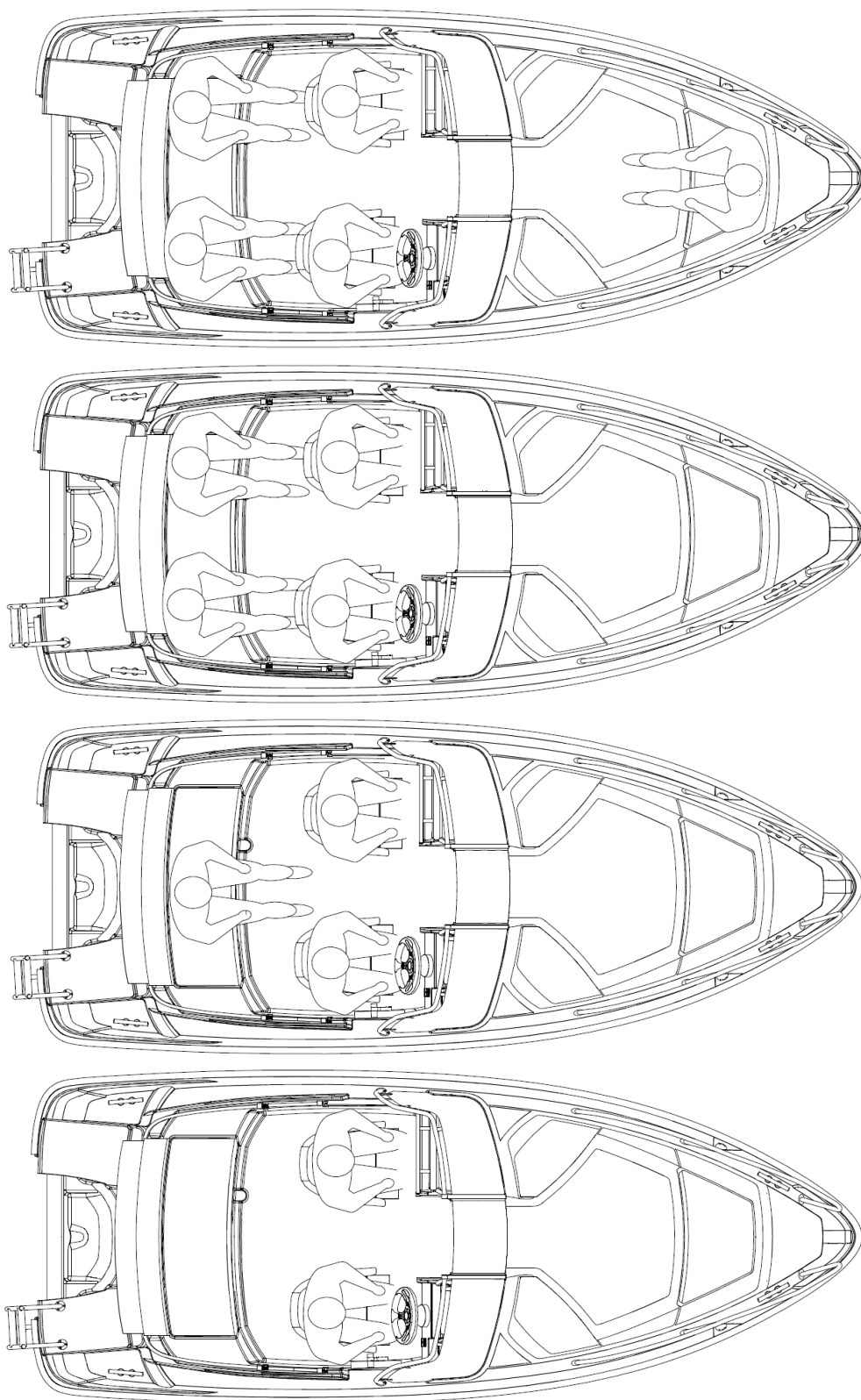
5.3 Högsta rekommenderade antal personer

Högsta rekommenderade antal personer på båten är 6 personer.

VARNING!

Undvik att överskrida det högsta rekommenderade antalet personer. Oberoende av antalet personer i båten får inte den totala vikten av personerna och utrustningen överskrida den maximala rekommenderade lasten (se avsnittet Belastning). Under gång ska alla personer i båten sitta på sittplatserna.

Sittplatser i båten.

OBS!

Om du börjar lasta båten från aktern mot fören får du bättre bränsleekonomi.

5.4 Belastning

Största tillåtna belastning av båten är 490 kg. Följande vikter beräknas ingå i lasten:

- a) totalvikten för personerna ombord 450 kg (en vuxen person antas väga 75 kg och ett barn 37,5 kg)
- b) vikten på vätskor (bränsle) i tankar 40 kg

OBS!

Den största rekommenderade lasten innehåller endast dessa viktkomponenter.

VARNING!

Den största rekommenderade lasten får inte överskridas när båten lastas. Lasta alltid båten omsorgsfullt och tänk på att fördela lasten så att båten flyter horisontellt. Normalt ska tunga saker placeras i stuvutrymmet under akterbänken. Undvik att placera tunga föremål högt.

5.5 Motor och propeller

Den största rekommenderade motoreffekten för båten är 60 hk (44,8 kW). Båtens konstruktioner är inte dimensionerade för större effekt än 60 hk. Båtens köregenskaper kan bli livsfarliga om båten utrustas med större motor än 60 hk. Båtens garanti gäller inte om större effekt än 60 hk används i båten. Följ återförsäljarens anvisningar vid valet av propeller.

Yamaha F40 11 $\frac{3}{8}$ x 12" 69W

Yamaha F50 11 $\frac{3}{8}$ x 12" 69W

Yamaha F60 11 $\frac{3}{8}$ x 13" 69W

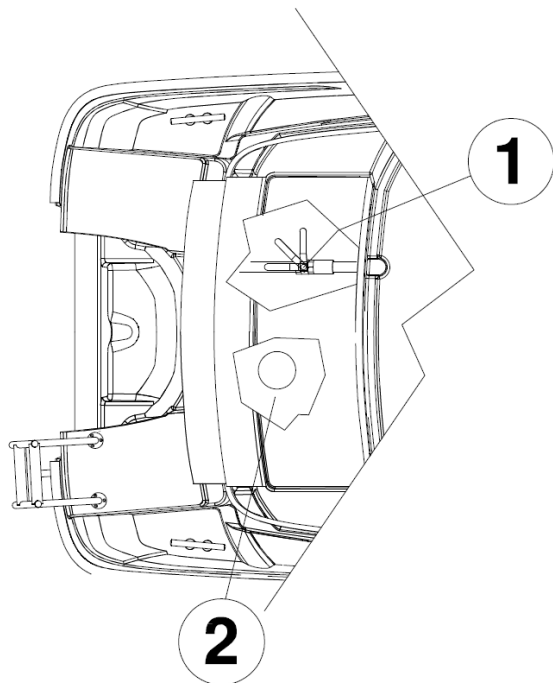
5.6 Förhindrande av vatteninträngning och stabilitet

5.6.1 Skrov- och däcksgenomföringar samt avstängningsventiler

Båten är försedd med ett självlänsystem som innebär att sittbrunnen töms på regnvatten när båten ligger i sjön. Sjävlänsen fungerar också på land om fören ligger högre än aktern och dräneringsventilen för regnvatten är öppen.

Dräneringsventilen för regnvatten är placerad under bakbänkens mittlucka. Ventilen ska endast vara stängd när båten är lastad med största rekommenderade last för att förhindra att vatten tränger in.

I övriga fall ska ventilen alltid vara öppen så att regnvattnet dräneras ur båten.

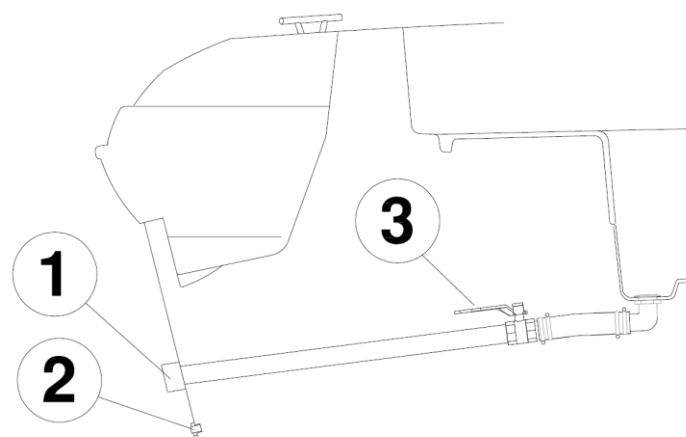

1. Avstängningsventil för tömningen av sittbrunnen
2. Servicelucka för dräneringspump (pumpen är tillvalsutrustning)

Båtagaren ansvarar för att minst ett öskar eller en hink medförs i båten och att dessa är säkrade så att de inte försvinner.

WARNING!

Stäng dräneringsröret när öppningen på insidan kontinuerligt befinner sig under vattenlinjen på grund av båtens last. Endast vid backning förhindrar spärrklaffen vid utloppsöppningen på akterspegeln att vatten tränger in!

1. Utloppsöppningens spärrklaff
2. Dyvika för dränering av slagvatten
3. Avstängningsventil för tömningen av sittbrunnen

- OBS!** Se till att vattnet obehindrat kan rinna ut genom dräneringsröret. Eventuellt skräp, t.ex. löv på hösten, kan hindra vattnet från att rinna ut och då kan båten vattenfyllas och sjunka. Dräneringssystemet fungerar inte i köld.
- OBS!** Det samlas alltid en liten mängd kondensvatten i mellanbotten. Även skrovgenomföringarna kan läcka en aning vatten, särskilt när båten blir gammal. Kom ihåg att kontrollera om det finns slagvatten via inspektionsluckan innan du lämnar båten förtöjd vid brygga eller boj och innan du kastar loss. Eventuellt vatten kan tömmas genom denna servicelucka med en separat dräneringspump av rörtyp (tillvalsutrustning). Låt ett auktoriserat serviceföretag åtgärda eventuella läckage.
- VARNING!** Båtens köregenskaper kan ändras och bli livsfarliga om det finns slagvatten i båten.
- VARNING!** Under svåra väderförhållanden ska luckor och fack hållas stängda för att förhindra att vatten tränger in.

5.6.2 Stabilitet och flytbarhet

Observera att båtens stabilitet försämras för varje ökad vikt som placeras högt i båten. Alla förändringar av massornas läge påverkar båtens stabilitet, trimning och prestanda. Kom ihåg att stora brytande vågor alltid utgör en allvarlig fara för stabiliteten.

Slagvattenmängden ska hållas så liten som möjligt.

Båtens stabilitet kan försämras när den bogseras eller när tunga föremål lyfts i båten.

Båten bär personerna ombord även när den är vattenfylld.

5.7 Förebyggande av brand och explosionsrisk

5.7.1 Tankning

Stäng av motorn och släck eventuella cigaretter innan du tankar. Det är inte tillåtet att använda strömställare eller annat som kan bilda gnistor under tankningen.

Se alltid till att du har reservbränsle med dig. Lämpliga förvaringsutrymmen för reservdunkar är särskilt den bakre ankarboxen. Om du använder dessa finns det ingen risk att förångat bränsle når batteriutrymmet eller elsystemet.

Undvik att förvara lösa föremål under akterbänken som kan förhindra bränsleförsörjningen till motorn om de rör sig. Detta gäller särskilt föremål som kan förskjutas mot bränsleledningar och filter. Kontrollera bränsleledningarna årligen, särskilt vid genomföringarna, och se till att de inte är nötta.

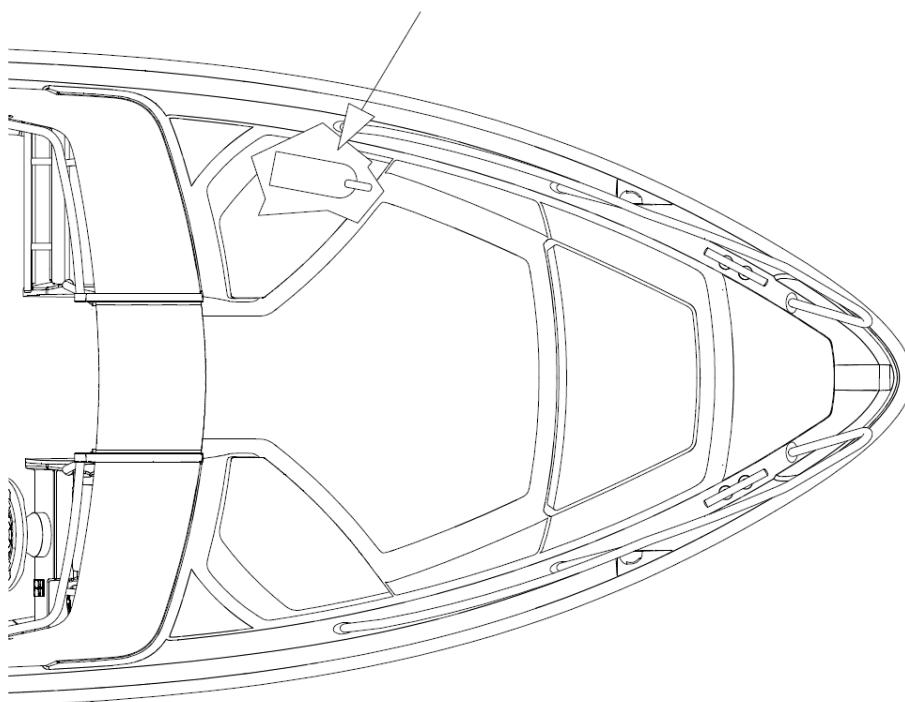
Observera att hela tankkapaciteten inte alltid kan användas beroende på båtens trim- och lutningsvinkel.

VARNING!

Bränsleångorna är explosiva. Var ytterst försiktig och följ dessa instruktioner vid tankning. Bränslelukt betyder alltid att det finns förångat bränsle i båten.

5.7.2 Brandskydd

Båten är utrustad med en 2 kg:s handsläckare. Minimikravet på släckarens effekt är klass 8A 68 B. Släckaren är placerad i förvaringsutrymmet framför andreförarens pulpet (i batteriutrymmet). När båten används ska det alltid finnas en godkänd och kontrollerad släckare ombord. Släckaren ska kontrolleras varje år av en auktoriserad kontrollant för att säkra släckarens funktion. Om handsläckaren byts ut ska den nya handsläckaren ha åtminstone samma släckningskapacitet som den gamla.

Handsläckarens placering.

Se till att släckningsredskapen är lätt tillgängliga även när båten är lastad. Informera hela besättningen om släckningsredskapens placering och funktion.

OBS!

Eftersom släckaren monteras i båten under tillverkningsskedet, så kan granskningsdatumet som är ett år i kraft bli gammalt inom en kort tid efter att båten tagits i bruk.

Kom ihåg att aldrig:

- blockera åtkomsten av säkerhetsanordningar, t.ex. elsystemets strömställare
- blockera åtkomsten av handsläckaren i boxen
- ändra något i båtens system (särskilt el- och bränslesystemen) eller tillåta att en okvalificerad person utför ändringar i något av båtens system
- röka när bränsle eller gas hanteras.

OBS!

Håll botten inne i båten är ren och kontrollera att inga bränsleläckage förekommer. Åtgärda eventuella läckage omedelbart.

5.8 Huvudströmbrytare och säkringar

Säkringarna i strömkretsarna är placerade under huvudbrytaren. Ändra inte säkringarnas amperevärde och installera inga komponenter i elsystemet som medför att strömkretsens nominella amperetal överskrids.

Huvudbrytarens funktion:

- vridkontakten medsols	-> strömkretsen är inkopplad
- vridkontakten motsols	-> batteriet är fränkopplat

Huvudströmbrytare och säkringar.

F1 = Säkring för navigationsljusen

F2 = Säkring för 12 V uttag

Alla säkringar är automatsäkringar. Automatsäkringen löser ut om en felström uppstår. Du kan "kvittera" säkringen genom att trycka in den. Om säkringen löser ut på nytt har en kortslutning uppstått i elsystemet eller i någon komponent. Låt en behörig elektriker reparera elsystemet i båten.

- OBS!** Bryt aldrig strömmen med huvudströmbrytaren när motorn är i gång! Detta kan skada motorns elsystem.
- OBS!** Det är inte tillåtet att utföra elinstallationer i båten med strömmen påkopplad.
- OBS!** Använd strömkretsen Extra när du installerar extra utrustning i båten. Anslut enheten både till strömförsörjnings- och till jordledningen. **Det är inte tillåtet att använda båtskrovet som jordningskrets.**
- OBS!** Var försiktig så att inte batteriets båda poler kommer i kontakt med något metallföremål samtidigt eller med båtskrovet när batteriet tas bort eller monteras.

5.9 Användning

Om denna båt är din första eller om båttypen är ny för dig bör du ta med dig en person som har erfarenhet av motsvarande båtar under de första färderna.

- OBS!** Båtens största rekommenderade motoreffekt är 45 kW (60 hk). Använd inte båten med större motoreffekt än den som anges på tillverkarens skylt.

5.9.1 Manöverreglage

Det är lätt att lära sig manövrera båten, men ständigt växlande förhållanden, t.ex. vind och sjögång, ställer föraren inför nya situationer. I fjärreglaget kombineras gas, växel fram och bak samt inställning av motorns riggvinkel.

5.9.2 Nödstopp

Nödstoppet är en anordning där den ena änden fästs i en strömställare som finns under fjärreglaget och den andra t.ex. i livvästarna. Nödstoppet stoppar motorn automatiskt när det lösgörs från strömställaren under fjärreglaget. Det är mycket viktigt att båten stannar om föraren av någon orsak tappar balansen och ramlar från styrplatsen.

- OBS!** Använd aldrig båten utan att fästa nödstoppet vid dig själv. Om du fäster nödstoppet vid handleden ska du inte styra båten med samma hand eftersom nödstoppslinan kan fastna i ratten vid snäva svängar.
- OBS!** Motorn startar inte om inte nödstoppet är fäst vid strömställaren under fjärreglaget.
- FARA!** En roterande propeller är livsfarlig för en person som har fallit i vattnet eller simmar. Använd nödstoppet och stäng av motorn när en person som simmar eller åker vattenskidor ska komma upp i båten.

5.9.3 Växlar och gas

Lägg i växeln genom att med fingrarna trycka upp knappen på växel/gasreglaget och sedan skjuta eller dra växel/gasreglaget framåt eller bakåt beroende på önskad rörelseriktning. När växeln är ilagd kan du reglera båtens hastighet med samma växel/gasreglage.

När båten rör sig långsamt framåt kan backläget användas som broms t.ex. när du lägger till vid en brygga. I högre hastighet än långsam rörelse framåt får backväxeln inte läggas i eftersom detta skadar motorn.

5.9.4 Justering av motorns riggvinkel

Grundreglerna för justeringen av riggvinkeln är följande:

- Ställ in läget "fören ned" medan båten lyfter i planing.
- Lyft fören när båten planar och våghöjden är låg tills motorn och båten rör sig lätt. Vid lugn sjö ska motorn trimmas åtminstone tre steg uppåt. Trimmätaren finns i varvräknaren. Om motorn trimmas för högt minskar båtens hastighet. Om båten körs med för liten trimning blir hastigheten lägre och motorn går tungt. Det är viktigt för bränsleekonomin att motorns trimning är korrekt (= rätt trimvinkel).
- Sänk fören i hård motsjö. Då rör sig båten mjukare.
- Lyft fören i medsjö så att den inte "dyker" in i vågorna.
- Vid backning ska trimvinkeln lyftas en aning uppåt för att höja motorns läge.

WARNING!

Undvik att köra båten med motorn högt trimmad (= fören uppåt) eftersom båten kan kränga kraftigt när propellern träffar vattnet efter en luftfärd vid kraftig sjögång. Undvik också att köra i hög hastighet med motorn helt negativt trimmad (= fören nedåt) eftersom båten kan kränga oförutsett när fören träffar vattnet.

WARNING!

Hög sjö försämrar båtens manövrerbarhet och får båten att kränga. Ta hänsyn till detta och sänk hastigheten när sjögången ökar.

5.9.5 Start av motorn

1. Slå på strömmen med huvudbrytaren.
2. Sänk motorn i köräge genom att med tummen trycka ned knappen Power Trim som finns på växel/gasreglaget.
3. Kontrollera att växel/gasreglaget är i friläge och att nödstoppet är anslutet till strömställaren vid fjärreglaget.
4. Slå på strömmen utan att starta motorn och vänta ett par sekunder tills varningslamporna tänds.
5. Starta motorn genom att vrida tändnyckeln medsols tills motorn startar. Om allt fungerar ska motorn starta inom 1-2 sekunder. Om motorn inte startar får respektive startförsök pågå i högst 10 sekunder.
6. Låt motorn gå på tomgång några minuter när den har startat innan du ger dig iväg. (Se motorns instruktionsbok!)

Närmare instruktioner finns i motorns instruktionsbok.

5.9.6 Körning

Det är lätt att köra i vackert och lugnt väder. Kom ihåg att det ändå är nödvändigt att hålla utkik. För att få så god sikt som möjligt se till att:

- passagerarna placeras så att synfältet inte inskränks
- inte köra vid gränsen till planing så att förens höjd hindrar sikten
- hålla utkik ovanför vindrutan vid dålig sikt
- även hålla utsikt bakåt, särskilt i farleder

OBS!

Använd navigationsljusen i mörker.

Anpassa alltid hastigheten efter förhållandena och omgivningen. Beakta följande:

- sjögången (fråga passagerarna vilken hastighet de anser vara komfortabel)
- båtens egen svallvåg (störst vid planingströskeln, minst vid displacementshastighet, dvs. under 5 knop)
- att upprätthålla kontinuerlig utsikt
- sikten (öar, dimma, regn, bländande solljus)
- kunskap om rutten (tid som behövs för navigering)
- väjningsregler (andra som rör sig på sjön)
- trängsel i farleden (andra som rör sig på sjön, buller och svallvågor mot stranden)
- se till att du alltid håller tillräckligt avstånd som räcker för att stoppa båten och väja för att undvika kollision

När en planande båt körs i låg hastighet är kursstabiliteten sämre än i högre hastigheter. Var därför uppmärksam i smala passager och särskilt vid möten med andra båtar.

Lär dig sjöreglerna och följ anvisningarna i dem samt kraven i COLREG (internationellt regelverk för att undvika kollision till sjöss). Navigera med omsorg och använd nya eller uppdaterade sjökort.

Båtens gångläge påverkar kraftigt köregenskaperna och även bränsleförbrukningen samt sikten från styrplatsen. Du kan påverka gångläget:

- genom lastens placering. Den generella regeln är att ha så låg vikt som möjligt i fören.
- justering av motorns riggvinkel.

Rätt gångläge i kombination med lämplig hastighet ger en komfortablare och säkrare körning i sjögång.

VARNING!

Hög hastighet och plötsliga styrrörelser kan leda till att man tappat kontrollen över båten och till stora krängningsvinklar.

VARNING!

Båten är inte konstruerad för användning i temperaturer under 0 °C. I sådana fall fryser dräneringssystemet och fungerar inte såsom det är avsett.

OBS!

Båten är inte konstruerad för att hoppa från våg till våg så att den är helt ur vattnet. Garantin täcker inte skador som uppstår på grund av luftfärder. Eventuella luftfärder visas i motorhistoriken som kan kontrolleras av en serviceverkstad med hjälp av dator.

5.9.7 Till och från bryggan

Öva manövrering av båten när man lägger till vid en brygga på en plats där det finns gott om utrymme innan du kör in båten i en trång hamn för första gången.

Alltför försiktigt gaspådrag ger inte tillräcklig styrförmåga. Använd tillräckligt gaspådrag under korta perioder för att åstadkomma effektiv styrning när du lägger till vid en brygga.

Se till att alla personer ombord, som inte behöver stå, sitter när du manövrerar båten mot bryggan. Plötsliga styrrörelser kan få båten att kränga och orsaka kroppsskador.

Se till att förtöjningslinorna är färdigt utlagda i fören och aktern innan du lägger till vid bryggan. Närma dig bryggan i liten vinkel med fören först. Vrid ratten mot bryggan och lägg i backen precis innan du berör bryggan. Ge ett kort och tillräckligt gaspådrag. Båten stannar och vänder sig i bryggans riktning. Om möjligt ska du närma dig bryggan mot vinden eller motströms beroende på vilken som är starkare. Då är det lätt att lägga ut när vinden eller strömmen trycker ut båten från bryggan. Det bästa sättet att lägga ut är att skjuta ut aktern så långt som möjligt från bryggan. Backa sedan långsamt ut från bryggan till fritt vatten.

Propellern är konstruerad för att ge bästa grepp i riktning framåt. Vid backning är propellerns effekt sämre. Båten lyder inte heller styrningen lika bra vid backning som vid körning framåt.

VARNING! Båten är snabb. Den stannar inte direkt från planingshastighet. Minska hastigheten när du närmar dig en strand eller brygga. Lär dig att bedöma den sträcka som krävs för att bromsa in båten. Kom ihåg att båtens styrförmåga försämras när motorn inte driver.

VARNING! Försök inte stoppa båten med handkraft och placera inte händer eller fötter mellan båten och bryggan, stranden eller en annan båt! Öva att lägga till under goda förhållanden! Använd motorkraften behärskat men målmedvetet!

OBS! Ta hänsyn till eventuell ändrad vindriktning, ändringar i vattennivån, svallvågor etc. när du förtöjer båten. Mer information får du bl.a. från försäkringsbolagen.

5.9.8 Användning av kapell (tillvalsutrustning)

Kapellet är dimensionerat för att hålla i högst 30 knops hastighet på sjön och 50 km/h på landsväg. Alla tryckknappar ska vara ordentligt fästa under färd. Vi rekommenderar att du tar bort kapellets sidor och bakstycke för att förenkla inplaceringen i kapellgaraget. Därefter viker du sidornas övre delar helt och hållet upp på taket så att inget tyg sticker ut vid kapellbågarnas hörn. Rulla slutligen ihop taket omsorgsfullt inklusive de hopvikta sidodelarna ovanpå taket och lägg ned kapellet.

OBS! Vindrutans och kapellets konstruktion är inte nödvändigtvis helt vattentät.
När kapellet är uppfällt kan det tränga in vatten i båten mellan vindrutan och kapellet.

5.9.9 Dörrarna mellan vindruta och styrpulpet

Dörrarna ska alltid hållas stängda och låsta under färd.

VARNING! Vid sjögång och i hård eller byig vind ska dörren vara stängd eftersom det annars finns risk för att den slår igen av sig själv. Dörren är tung och kan orsaka kroppsskador om den träffar en person när den slår igen.

5.10 Rätt användning – övriga rekommendationer och anvisningar

5.10.1 Man överbord

Situationen man över bord är alltid allvarlig. Det är viktigt att öva sådana situationer på förhand när vädret är bra. När en olycka inträffar finns inga övningsmöjligheter.

Båten är utrustad med en fastinstallerad badstege som kan nås även från vattnet. Stegen kan fällas ut till sin fulla längd genom att dra i den uppfällda förlängningsdelen. Akta dig för stegens teleskopdel. Den kan glida ut till sin fulla längd då man fäller ner den och motsvarande då man fäller upp den.

Det är bäst att hjälpa en person som har fallit överbord tillbaka upp i båten vid aktern. En repögla som är fäst i båten underlättar uppdragningen. Båtens badstege sträcker sig cirka 30 cm under vattenytan.

Det är ytterst viktigt att hålla ögonkontakten och samtalskontakt med den person som fallit över bord.

FARA!

En roterande propeller är livsfarlig för en person som har fallit i vattnet eller simmar. Använd nödstoppet och stäng av motorn när en person som simmar eller åker vattenskidor går ner i vattnet eller kommer upp i båten.

5.10.2 Säkring av lös utrustning

Säkra alla tunga föremål, t.ex. ankaren, tillförlitligt innan du kastar loss.

5.10.3 Hänsyn till miljön

Vår skärgård och våra sjöar är unika och det är en hederssak för båtmänniskor att bevara denna natur. Undvik därför:

- bränsle- och oljeläckage
- att tömma skräp och avfall i sjön eller att lämna det på stranden
- att släppa ut tvättmedel och lösningsmedel i sjön
- kraftigt ljud både på sjön och i hamn
- onödigt höga svallvågor särskilt i sund och på grunt vatten.

Underhåll motorn och kör med ekonomisk hastighet så att utsläppen av avgaser hålls låga.

För vissa länder gäller den s.k. allemansrätten som ger alla människor rätt att röra sig i naturen med undantag för gårdsområden om man inte orsakar skador eller olägenheter. Enligt denna rätt är det också tillåtet att röra sig med båt och ankra, bada och stiga i land vid en obebodd strand om det inte särskilt är officiellt förbjudet. Ankring vid bebodda stränder är förbjuden. Det är inte heller tillåtet att förtöja vid en privat brygga eller bebodd strand.

Läs igenom de internationella regler om att förhindra förorenande av haven (MARPOL) och respektera dem i så hög grad som möjligt.

Enligt allemansrätten är det tillåtet att tälta på öar om det inte orsakar skador för markägaren. Det är förbjudet att tälta nära gårdsområden och odlingar. Markägarens tillstånd krävs för att tända en lägereld. Båtmänniskor får också plocka vilda bär och svampar om detta inte skadar träd och naturen. Kontrollera vilka regler som gäller för ditt område när du rör dig i naturen.

5.10.4 Ankring och förtöjning

Förtöj alltid båten omsorgsfullt även på skyddade ställen, eftersom förhållandena kan ändras snabbt. Förtöjningslinorna bör vara försedda med fjädrar som dämpar ryck. Fästpunkterna beskrivs i avsnittet *Bogsering*. Använd tillräckligt stora fendrar för att förhindra nötskador.

Stävöglan på båten är avsedd att användas vid trailertransport. Öglan på däckets är avsedd för att låsa båten. Öglornas placering beskrivs i avsnitt 8.

OBS! Se till att låset eller kättingen inte nöter mot däckets kant.

Hållfastheten framåt för de främre pollarna och hållfastheten bakåt för de bakre pollarna är minst 12,6 kN, dvs. cirka 1 300 kg. Linornas brotthållfasthet bör vara lägre än 1300 kg så att linan går av innan pollaren eller dess fäste ger efter.

Det ankare som används för båten ska väga minst 5 kg. Fäll ankaret tillräckligt långt från stranden. Ett rimligt fäste uppnås när linans längd är 4 - 5 gånger vattendjupet.

VARNING! Försök inte stoppa båten med handkraft och placera inte händer eller fötter mellan båten och bryggan, stranden eller en annan båt!

OBS! Ta hänsyn till eventuell ändrad vindriktning, ändringar i vattennivån, svallvågor etc. när du förtöjer båten. Mer information får du bl.a. från försäkringsbolagen.

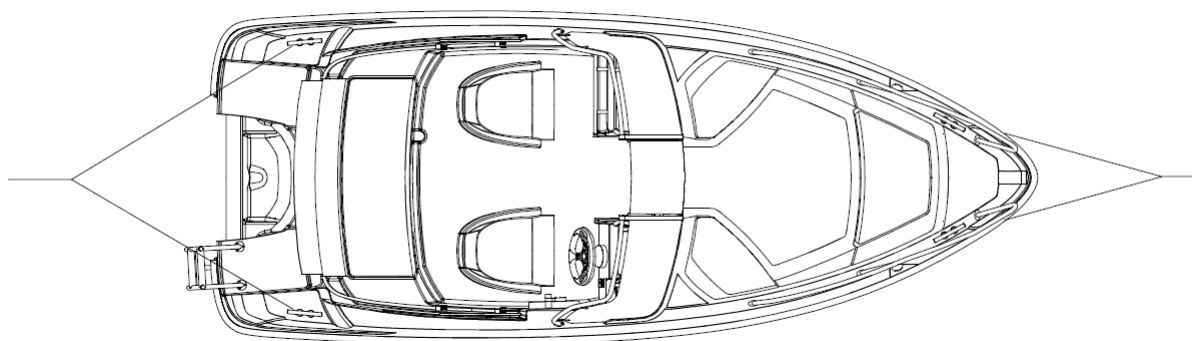
OBS! Båtagaren/användaren ansvarar för kontrollen av att båtens förtöjnings- och ankringsutrustning är lämplig för båtens användning.

5.10.5 Bogsering

Använd en tillräckligt kraftig, flytande bogserlina vid bogsering av en annan båt. Börja bogseringen försiktigt, undvik ryck och överbelasta inte motorn.

Båtagaren ska överväga vilka åtgärder som är viktiga när han/hon fäster bogserlina i båten.

När du bogserar eller om din båt behöver bogseras ska du fästa bogserlinan vid pollarna enligt bilden nedan.

Fastsättning av bogserlina vid pollarna.

VARNING!

Bogserlinan är mycket spänd. Om den brister kan den lösa änden få en livsfarlig hastighet. Använd alltid en lina med tillräcklig tjocklek och vistas inte i linans dragriktning.

OBS!

Använd låg hastighet när du bogserar eller bogseras. Se till att skrovhastigheten aldrig överskrids vid bogsering av en displacementbåt. (Hastighet innan båten planar).

OBS!

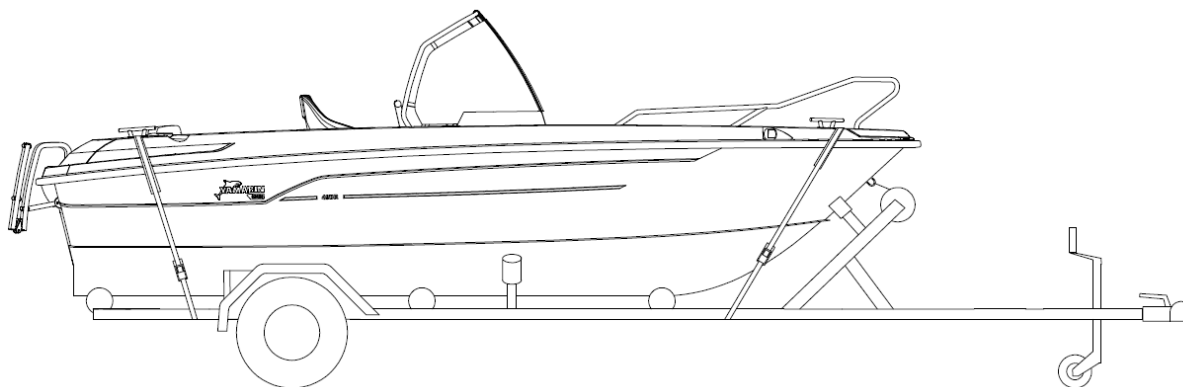
Bogserlinan ska alltid fästas så att den kan lösgöras när den är belastad.

5.10.6 Transport på trailer

Uppgifterna om vikten vid trailertransport finns i den *tekniska specifikationen*. Trailerns stöd för kölen ska bära största delen av båtens vikt. Ställ in sidostöden så att båten inte kan gunga i sidled. Be vid behov att få mer information om korrekta stöd och rätt trailerstorlek av återförsäljaren.

Rengör stöden och avlägsna sand och föroreningar så att båtbottnen inte repas. Kontrollera ytterligare en gång att låsningen mellan trailern och bilens dragkrok är säker!

Upptagningsplatsen ska vara skyddad och trailerrampen nå tillräckligt djup. Backa ut trailern så djupt att det bakre stödet för kölen är precis under vattenytan. Kör båten försiktigt mot det bakre stödet för kölen. Fäst vinschlinan i bogseröglan. Vinscha upp båten på trailern. Se hela tiden till att båtens riktning överensstämmer med trailerns centrumlinje. Kom ihåg att trimma upp motorn så att den inte tar i bottnen när du drar upp båten på trailern.

Fästsättning på trailer.

Spänn fast båten stadigt vid trailern innan transporten inleds. Linorna i fören ska riktas nedåt-bakåt och linorna i aktern nedåt-framåt. Lämna inga lösa föremål eller extra last i båten under transporten. Ta bort sittdynorna och stäng alla luckor ordentligt.

Motorn ska vara i körläge under transporten. Se dock till att markfrigången är tillräcklig. Om markfrigången är otillräcklig kan motorn transporteras i tiltat läge. Se då till att motorn är låst i det övre läget.

Tvätta och spola båten direkt efter transporten. Om vägarna är saltade ska speciell uppmärksamhet läggas vid tvättningen och spolningen av aluminiumskrovet. Om inte vägsaltet spolats bort kan saltet lämna permanenta märken på aluminiumskrovet. Om båten förvaras på trailern mellan transporterna ska linorna lossas under förvaringen och spännas på nytt före nästa transport.

OBS!

Trailern skall vara en aning förtung. Lämplig bomvikt är 4 % av trailerns totalmassa, dock minst 25 kg. Bomvikten i vertikal riktning får dock inte överstiga fordonstillverkarens maximalt godkända belastning på dragkroken. Se till att båten är tillräckligt stadigt surrad vid trailern och att vikten är jämt fördelad mot sidostöden. Om en gungande båt slår mot ett enskilt stöd under transporten kan skrovet skadas.

Kom ihåg att fästa en lina vid fören innan båten sjösätts så att du kan ta loss trailerlinan från bogseringsögglan direkt när båten är i sjön. Se upp för vinschveven!

5.10.7 Sliptagning

Vaggan för vinterförvaring ska vara tillräckligt stabil för denna kombination av båt och motor. Lägg en stadig plank (t.ex. 2x4") mellan v-bockarna så att den stöttar kölen och bär majoriteten av båtens vikt. Sidostöden får inte bära båtens vikt. Sidostöden får inte vidröra steglisterna. Undvik punktlaster. Stödkonstruktionerna ska vara särskilt kraftiga i närheten av akterspegeln så att de även bär motorens vikt. Vaggans dimensioner visas i figuren nedan:

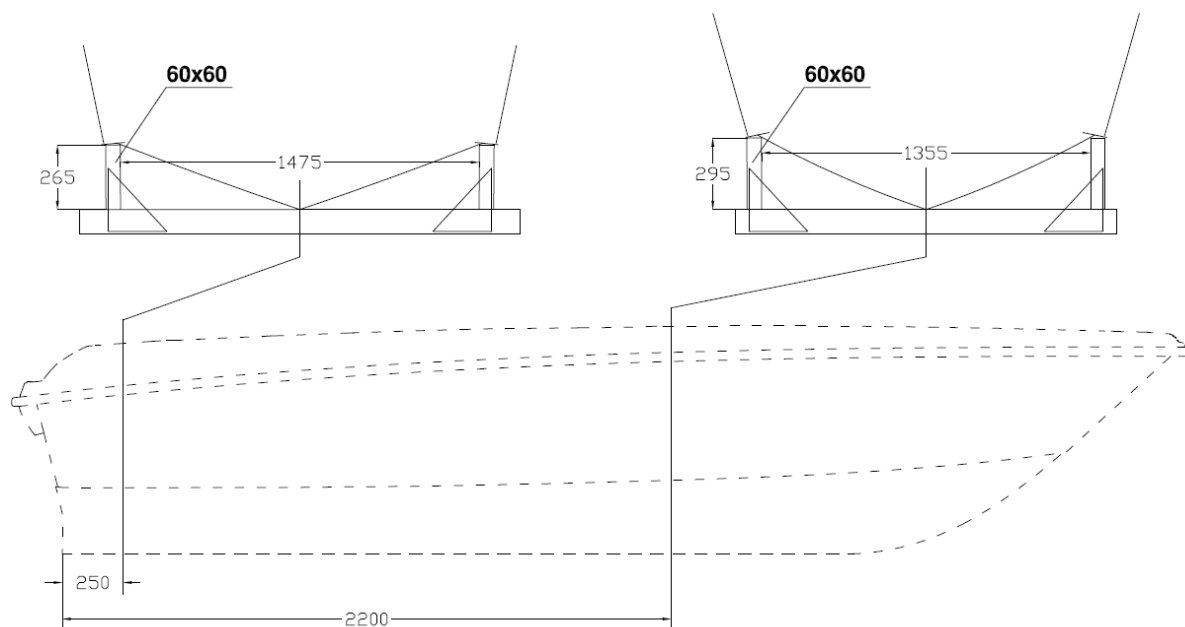

Bild: Båtbockarnas dimensioner.

Låt endast ett tillförlitligt kranföretag eller ett båtvarv med tillräcklig lyftkapacitet utföra lyftuppdraget. Beakta förutom båtens egen vikt (se tekniska specifikation) den utrustning och övriga last som finns i båten.

När båten lyfts med linor ska de placeras under båtbottnen och man ska se till att båten hålls horisontell under lyftet.

OBS!

Pollarna får inte användas för att lyfta båten.

FARA!

Gå aldrig under en båt som endast hänger i en lyftkran.

6 Underhåll av båt och utrustning

Håll båten och utrustningen ren och snygg. Då ökar trivselen och säkerheten samt båtens andrahandsvärde.

Läs igenom beskrivningen av serviceåtgärderna i motorns instruktionsbok (bilaga). Utför åtgärderna själv omsorgsfullt eller anlita ett auktoriserat serviceföretag.

6.1 Tvätt och vaxning av båten

Rengöring av glasfiberytor

I allmänhet räcker tvätt och vaxning för skötseln av däck. För tvättningen lämpar sig de särskilda båt tvättmedlen bäst. Undvik starka lösningsmedel eftersom de kan dämpa ytglansen. Ett mildt slipande polermedel kan användas för att åtgärda nötta ytor och ingrodd smuts. Båtens aluminium- och glasfiberytor kan tvättas med högtryckstvätt. Följ instruktionerna från tillverkarna av tvätt- och båtvårdsmedlen. Rengörings- och skötselanvisningarna nedan avser Star bright-produkter som finns i väl sorterade båttaffärer.

Tips: Tvättningen av båten underlättas om den tvättas direkt när den har tagits upp ur vattnet.

OBS! Tvätta inte skrovet under fenderlisten och vid tätningsflänsens fog med högtryckstvätt. Strålen från högtryckstvätten kan skada limfogen

OBS! Se till att inte rikta strålen direkt mot luftventilerna i båten. Då kan vatten tränga in i båten och i båtens konstruktioner.

Båtens instrumentpanel och handskfackslucka är av plast och kan tvättas t.ex. med tvålatten. Använd aldrig lösningsmedel för att rengöra dem.

Rengöring av aluminiumskrovet

Tvätta först bort lös smuts från partierna ovanför vattenlinjen med båt tvättmedlet *Star brite Boat Wash in a Bottle* (starkt koncentrat 3 kapsyler/10 liter vatten). Torka båten.

Tvätta vattenlinjen och botten i temperaturer över +10 °C när båtskrovet har torkat fullständigt. Använd *Star brite rengöringsmedel för aluminium för tvättningen av vattenlinjen och botten*. Medlet avlägsnar vattenväxter och smuts från vattenlinjen och botten.

Star brite rengöringsmedel för aluminium är enkelt att använda: Häll rengöringsmedlet i en plasthink, borsta båtskrovet i vertikal riktning nedifrån uppåt för att förhindra att medlet rinner. Låt rengöringsmedlet verka i 1-2 minuter (men inte så länge att medlet hinner torka). Spola av grundligt. Rengöringsprocessen blir snabbare och effektivare om man gnuggar ytan med svamp eller borste under verkningstiden. Om du arbetar i solsken ska du per gång endast tvätta ett så stort parti som du hinner tvätta innan det torkar.

Skydd för aluminiumskrovet

När aluminiumskrovet är fullständigt rent och torrt kan båtens aluminiumskrov skyddas mot oxidation. *Spreja Star brite skyddspolish för aluminium* på den yta som ska behandlas och sprid ut med en mjuk luddfri trasa. Vi rekommenderar att du använder *Star brite* skyddspolish för aluminium direkt på en ny båt innan den sjösätts för första gången om du vill förhindra att aluminiumytorna oxiderar. Oxideringen är en naturlig reaktion mot korrosion hos aluminiumytor och påverkar inte båtens egenskaper på annat sätt en utseendemässigt.

Tips: En båt som tvättas med vattenledningsvatten får en tunn, kritaktig kalk- och mineralbeläggning när den torkar beroende på vattnets hårdhet. Undvik detta genom att blanda några droppar tallsåpa i sköljvattenhinken.

Tips: Avlägsna vattendroppar- och kalkfläckar från syrafasta räcken med hjälp av möbelmedlet *Lemon Pled*.

Tips: Om linorna i båten luktar illa efter säsongen kan du ta en hink vatten, hälla i en flaska äppelvinäger och en skvätt sköljmedel och sedan lägga i linorna under ett par timmar. Låt dem torka ordentligt och de är som nya.

OBS! Se till att de rengörings-, ytbehandlings- och skyddsmedel som används är lämpliga för aluminium och andra ytor som behandlas. Följ anvisningarna från kemikalietillverkaren.

6.2 Skötselanvisningar för sittdynorna

Skydda alltid dynorna i båtens sittbrunn mot regn med kapellet eller en hamnpresenning. Även om sittdynorna och förarsätet är tillverkade av vattentätt material så är sömmarna inte täta. Om dynorna är fuktiga under en längre tid kan de angripas av mögel och förstöras. Om dynorna blir våta kan överdraget tas bort genom att öppna blixtlåset. Låt sedan dynan torka i solsken, i värmen inomhus eller i bastu (max + 50 °C). Garantin ersätter inte sittdynor som har förstörts av regn eller fukt.

OBS! Båtens sittdynor måste förvaras på en torr och välventilerad plats för att de ska bevaras i gott skick över vintern.

OBS! Våta dynor ska inte placeras i slutna förvaringsutrymmen eftersom de då lätt angrips av mögel.

Behandla sittdynornas tryckknappar med silikonvaselin med jämna mellanrum annars kan de fastna så hårt att överdragstyget rivs sönder när man tar bort dynorna. Garantin ersätter inte sittdynor som rivits sönder. Använd en mycket liten mängd silikonvaselin per gång så att dynorna inte fläckas ned.

6.3 Skötselanvisningar för kapell (tillvalsutrustning)

Förvara kapellet över vintern i ett torrt och väl ventilerat utrymme. Behandla kapellets tryckknappar med silikonvaselin med jämna mellanrum annars kan de fastna så hårt att kapellet rivs sönder när knapparna öppnas. Garantin ersätter inte ett sönderrivet kapell.

6.4 Skötselanvisningar för vindrutan

Vindrutan i båten är av akryl och kan tvättas med tvålatten (t.ex. bilshampo). Lösningsmedel får inte användas på akryl.

Tips: Undvik roterande rörelser när du putsar vindrutan. Detta kan orsaka förtretliga cirkulära repor i glaset som syns i motljus och stör sikten. Använd tidningspapper eller en bomullstrasa och torka den fuktiga tvättade vindrutan först i vågrät och sedan i lodrät riktning. Upprepa detta några gånger så har du skinande rena fönster.

6.5 Skötselanvisningar för syrafasta delar

I syfte att bevara glansen och skicket hos båtens delar av syrafast stål, t.ex. handtag, räcken och pollare, ska båtägaren se till att delarna är rena och vaxade. Även kanterna på räckenas fotpartier ska rengöras. Smuts som blir kvar under fotkanten börja så småningom se ut som rost. Om inga skador har inträffat ska delarna rengöras och behandlas med vax minst två gånger per sommar. Även på hösten när båten tas upp för vinterförvaring ska räcken rengöras och behandlas med vax.

6.6 Skötselanvisningar för fjärreglaget

Under normala förhållanden behöver fjärreglaget inget annat underhåll än smörjning och justering i samband med vinterservicen. Om fjärreglage av någon anledning blir trögt ska service utföras omedelbart.

6.7 Skötselanvisningar för styrsystemet

Yamarin Cross 49 BR är försedd med kabelstyrning som normalt inte kräver något annat underhåll än smörjning och kontroll i samband med årsservicen. Utför omedelbart service på styrsystemet om styrningen känns trög eller kärvar.

6.8 Skötselanvisningar för elkomponenterna

Normalt krävs ingen service för elkomponenterna, t.ex. huvudströmbrytarna, alla övriga strömställare och anslutningar, om båten vinterförvaras på en torr och välventilerad plats. Om du vill skydda elkomponenterna i båten mot oxidation är det bästa sättet att spreja kontaktytorna med fukt- och korrosionsskyddsmedel.

6.9 Små ytreparationer

Du kan reparera små ytskador i däck själv. Det krävs emellertid färdighet för att åstadkomma ett snyggt slutresultat som inte märks:

1. Skydda området kring skadan med tejp.
2. Slipa skadans kanter i vinkel och rengör med aceton.
3. Om djupet på skadan överstiger 2 mm är det bäst att fylla skadan med spackel före målningen.
4. Blanda 1,5-2 procent härdare i topcoaten.
5. Applicera topcoaten på skadan så att ytan blir något högre än den omgivande ytan.
6. Lägg försiktigt tejp på reparationsstället.
7. Ta bort tejp när topcoaten har härdat och slipa vid behov med vattenslappor nr 600 och 1200.
8. Polera reparationsstället med slippasta och vaxa.

De kulörer som används i båten finns angivna i den *tekniska specifikationen*. Det är bra att veta att färg som kallas gelcoat används vid tillverkningen av båten, men att ytan senare alltid repareras med färg som kallas topcoat. Gelcoatfärgen kräver ytan i en form för att härda medan paraffin har tillsatts topcoaten för att möjliggöra härdning.

VARNING!

Var försiktig när du hanterar härdare. Om härdarbehållaren/flaskan läcker eller om härdare läcker ut på t.ex. ett smutsigt golv eller på en trasa finns det mycket stor risk för att trasan antänds. Var försiktig och kasta inte trasor eller kärl som innehåller en blandning av topcoat och härdare i sopkärl. Använd alltid skyddsglasögon när du hanterar topcoat eller härdare. Om du får härdare i ögonen ska du omedelbart spola med kranvatten och därefter uppsöka läkare.

OBS!

Felaktigt utförda efterinstallationer och ändringsarbeten kan skada konstruktioner i båten eller utgöra en risk för säkerheten. Kontakta återförsäljaren om du planerar att göra förändringar i båten.

OBS!

Det är viktigt att använda nitar och skruvar som är tillverkade av aluminium eller syrafast stål när tilläggsutrustning installeras. Det finns en färdigt förberedd installationsplats för givare till ekolod (Garmin) i båtens akterspegel.

OBS!

Vid installation av tilläggsutrustning på aluminiumyta (på andra ställen än sådana som är färdigt förberedda) ska du alltid använda blindnitar av aluminium och isolerande brickor mellan tilläggsutrustningens monteringsyta och aluminiumytan för att minimera korrosionen.

7 Vinterförvaring av båten

Upptagning av båten för vinterförvaring är en rutin som återkommer varje höst. Ta upp båten i god tid innan isen lägger sig. Båten är inte dimensionerad för gång i is och inte avsedd för användning i temperaturer under 0 °C (t.ex. dräneringssystemet för regnvatten fryser). I samband med vinterförvaringen är det bäst att utföra alla service-, reparations- och kontrollåtgärder.

Läs igenom beskrivningen av serviceåtgärderna i motorns instruktionsbok. Vi rekommenderar att ett auktoriserat serviceföretag anlitas för servicen. Kom också ihåg serviceåtgärderna på fjärreglaget och styrsystemet. Utför serviceåtgärderna enligt de separata anvisningarna och instruktionsböckerna.

7.1 Åtgärder före vinterförvaring

Ta upp båten i god tid innan isen lägger sig. Båten är inte dimensionerad för gång eller förvaring i is.

Spola av båtens botten omedelbart efter upptagningen. Alger och slem lossnar lättare innan de har hunnit torka.

Utför vinterservice på motorn och övrig utrustning enligt respektive instruktionsbok. Om du förvarar båten utomhus under vintern eller i fuktiga utrymmen ska du ta bort alla textilföremål och annan utrustning som kan angripas av mögel eller förstöras av fukt. Tvätta linorna i färskvatten. Byt ut slitna linor. Låt genomföringarnas ventiler vara öppna. Ta loss dräneringspluggen och låt den vara lös under vintern.

Elektriska instrument skyddas bäst både mot korrosion och mot stöld om de demonteras och förvaras på en torr plats inomhus under vintern. Ta loss batterierna och förvara dem på en varm, torr plats. Ladda batterierna åtminstone ett par gånger under vinterns lopp. Spreja anslutningarna i elsystemet med ett för ändamålet lämpligt fukt- och korrosionsskyddsmedel.

Täck över båten så att vatten och snö inte samlas inne i den. Se dock till att ventilationen är tillräcklig. Du kan köpa vinterförvaringsskydd till din båt som tilläggsutrustning.

OBS!

Se till att vinterpresenningen och dess fästlinor inte kommer i kontakt med aluminiumskrovet. Om presenningen eller fästlinorna skaver mot aluminiumskrovet uppkommer svarta märken.

7.2 Åtgärder på våren före sjösättning

Reparera eller låt reparera eventuella skador i gelcoaten enligt avsnitt 6.9.

Förhindra påväxt på bottnen inom havsområden med antifoulingfärg. Förorening av bottnen och särskilt propellern ökar bränsleförbrukningen väsentligt. Om båten ligger i en älvmyrning eller i Bottenhavet, eller om den tas upp ur vattnet med cirka två veckors intervall, behövs ingen antifoulingfärg. Följ färgtillverkarens anvisningar noggrant vid målningen. Om du slipar bort gammal antifoulingfärg, tänk på att slipdammet eller -slammet är giftigt. Inom insjöområden behövs ingen antifoulingfärg.

OBS! Måla inte zinkanoderna, kolvstängerna i trimplanens hydraulcylindrar eller ekolodets givare. Bly- eller kopparhaltiga färger får inte användas på aluminiumdelar. Följ färgtillverkarens anvisningar. Garantin täcker inte skador på skrovet som orsakas av bly- eller kopparhaltiga antifoulingfärger.

Tips: Kasta inte bort en använd målarpensel. En målarpensel med antifoulingfärg som har torkat kan användas på nytt om den blötläggs i ett par timmar i en blandning av två liter varmt vatten, en deciliter ättika och en halv deciliter bakpulver.

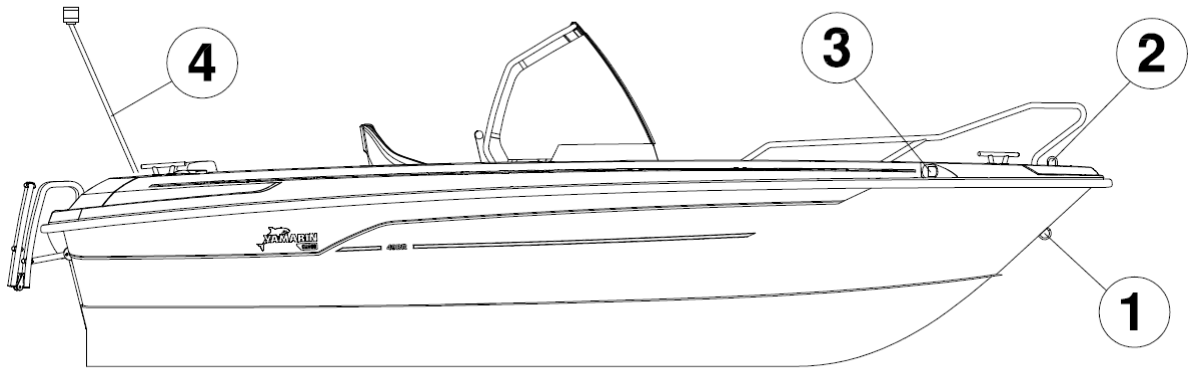
Utför de serviceåtgärder motorn kräver enligt motorns instruktionsbok. Kontrollera den elektriska utrustningens funktion och rengör oxidera säkringar och andra kontaktytor.

Kom ihåg att bensin åldras. Starta därför alltid motorn med ny bensin på våren.

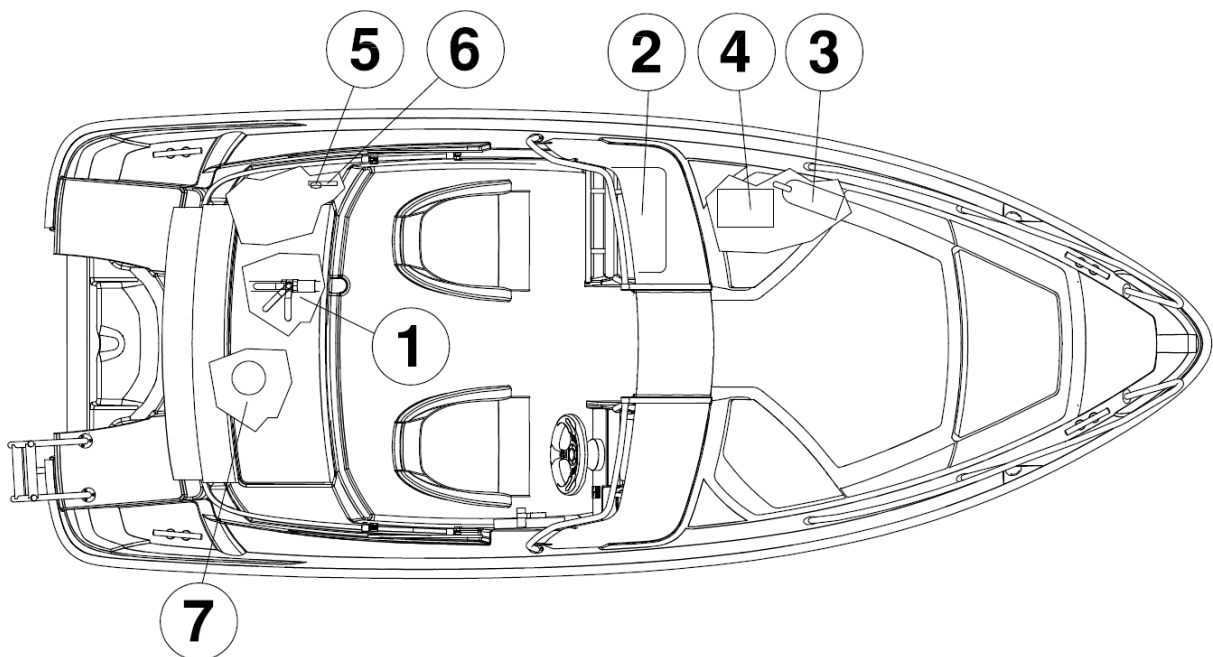
När båten är sjösatt ska du öppna alla genomföringsventiler och kontrollera att inga läckage förekommer i slangar eller kopplingar. Genomföringarnas placering visas i avsnitt 5. Säkerhetsutrustningen ska tas ombord innan du ger dig ut på sjön.

8 Layout

8.1 Allmän layout

1. Stävögla
2. Låsögla
3. Navigationsljus
4. Lanternmast

1. Ventil för regnvattendränering	5. Huvudströmbrytare
2. Handskfack	6. Säkringspanel
3. Släckare	7. Inspektionslucka för slagvatten
4. Batteri (ingår inte i båtens standardutrustning)	

VARNING!

Hantera luckorna i båten försiktigt. Undvik att lägga fingrar och tår mellan luckorna.

8.2 Bränslesystem

I de mindre Yamarin-båtarna används ett system med lösa bränsletankar. En lös tank följer i allmänhet med motorn. I båtarna från Yamarin finns plats för två lös bränsletankar. Bränsleslangarna till lösa tankar är i allmänhet försedda med snabbkopplingar så att tankarna rätt enkelt kan tas loss och fyllas på en servicestationen när båten är i vattnet (se avsnittet Tankning).

De lösa bränsletankarna är i allmänhet försedda med en intern bränslenivåindikator och en luftningsventil som man måste komma ihåg att öppna åtminstone när motorn är i gång för att eliminera extra tryck i tanken och för att underlätta sugningen av bränsle.

8.3 Styrsystem

Yamarin Cross 49 BR är utrustad med kabelstyrning. Styrkabelns längd är 3,6meter (12 for).

OBS! Om du byter en komponent som ingår i styrsystemet är det viktigt att du känner till att alla komponenter måste fylla kraven i standarden ISO 10592 och vara CE-märkta.

8.4 Elsystem

Elsystemet i Yamarin Cross 49 BR innehåller följande huvudkomponenter:

1. Kablage
2. Huvudbrytare
3. 1 strömställare
4. 12 V uttag
5. Navigationsljus

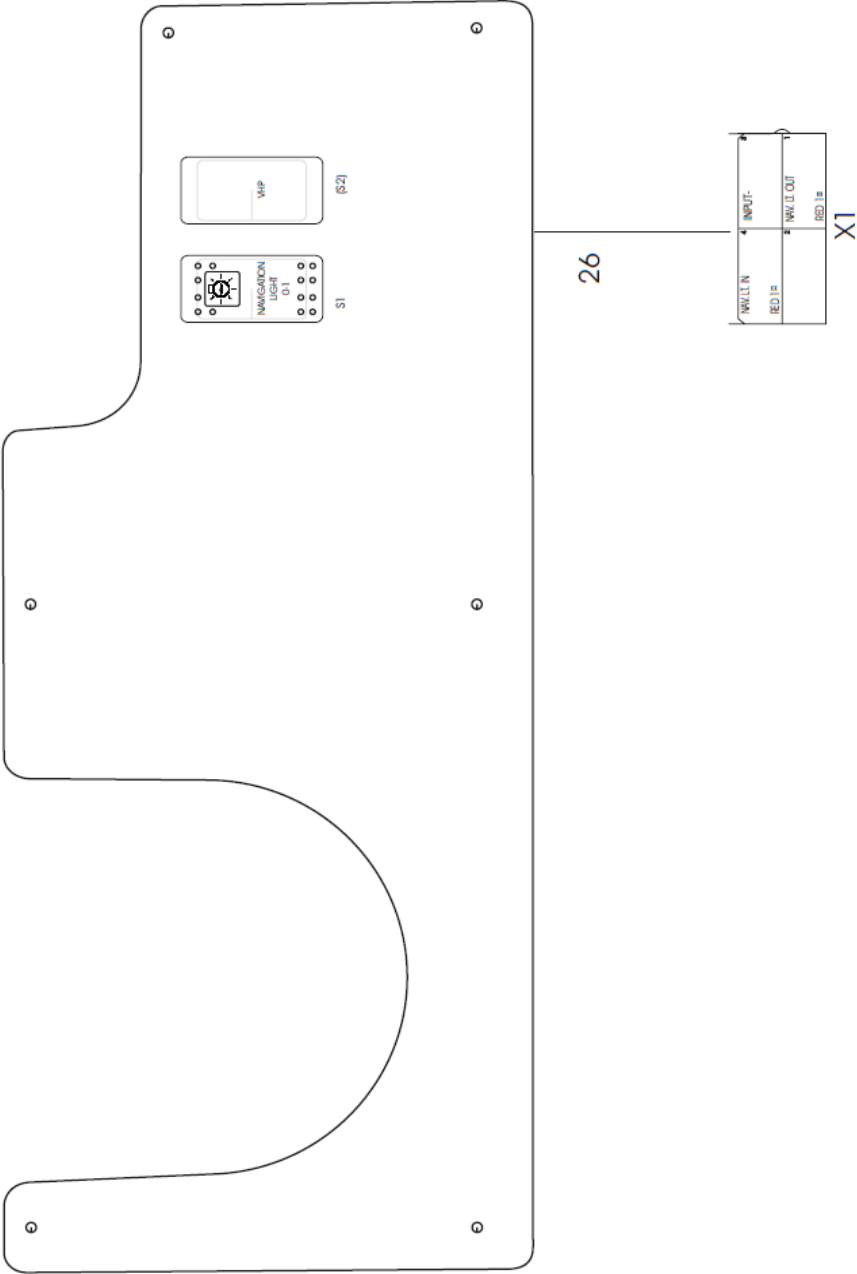
Motorn ingår dessutom som en väsentlig del i elsystemet. Motorn fungerar både som strömkälla och förbrukare.

Stäng alltid av strömmen med huvudbrytaren när båten lämnas för en längre tid. Strömmen ska också stängas av då elinstallationer utförs.

Var försiktig så att inga metallföremål kommer i kontakt med båda polerna samtidigt när batteriet tas bort eller läggs tillbaka. Var även i övrigt försiktig om batterier måste laddas med en separat batteriladdare. Laddning med för hög strömstyrka orsakar fara för explosion.

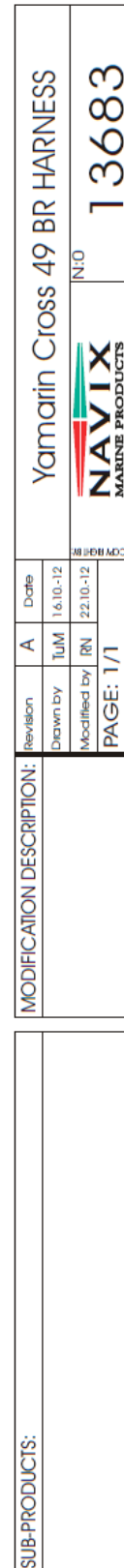
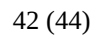
Ändra inte elsystemet i båten eller elsystemets ritningar; låt en yrkesman utföra ändringar och service.

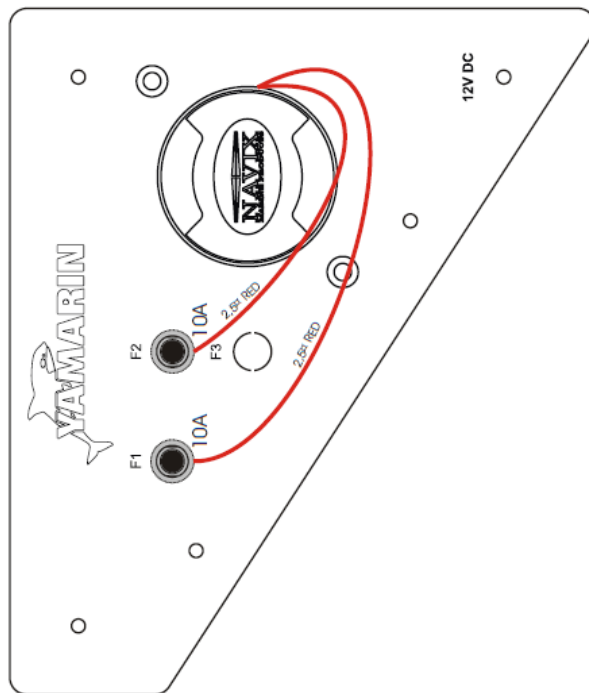
8.5 Kopplingsschema

SUB-PRODUCTS:	
13719 Yamarin Cross 49 BR SWITCH PANEL (woc)	

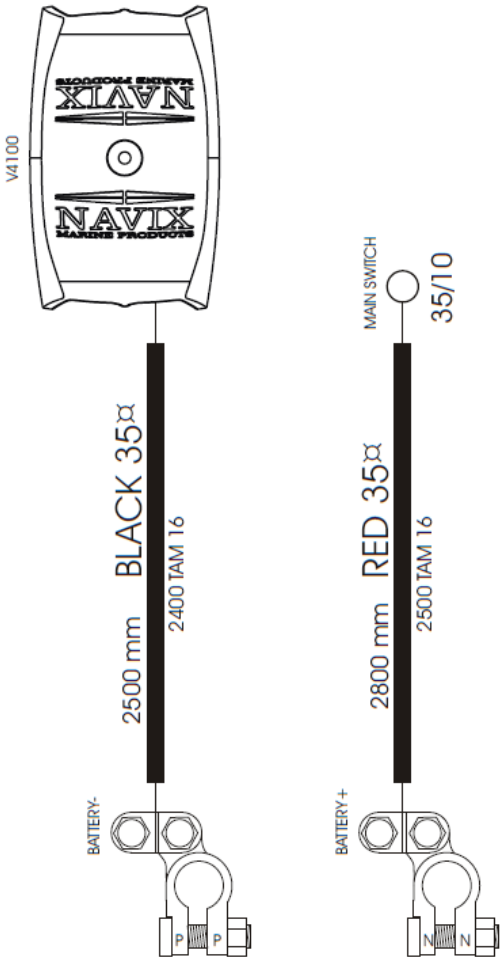
MODIFICATION DESCRIPTION:		Revision	ORG	Date
		Drawn by	TUM	16.10.12
		Modified by	XX	xxxx-xx
		PAGE: 1/1		
Yamarin Cross 49 BR SWITCH PANEL				N/O
NAVIX				13682
MARINE PRODUCTS				

SUB-PRODUCTS: 1 3720 Yamarin Cross 49 BR MAIN SWITCH PANEL (woc)	MODIFICATION DESCRIPTION:				
	Revision	A	Date		
	Drawn by	TUM	16.10.-12		
	Modified by	RN	5.11.-12		
	PAGE: 1/1				
			Yamarin Cross 49 BR BATTERY PANEL		
			 NAVIX MARINE PRODUCTS		
			N:0 13684		

Copy Right Reserved

SUB-PRODUCTS:

MODIFICATION DESCRIPTION:

Revision	Org	Date
Drawn by RN	RN	5.11.12
Modified by XX	XX	XX.XX.XX
PAGE: 1/1		

Yamarin Cross 49 BR BATTERY CABLES EXTENSION		N:0	13805
NAVIX		MARINE PRODUCTS	